

SLOVENEK

Naročnina

za državo SHS:

a) po pošti mesečno Din 12
b) dostavljeno na dom
mesečno 10

za inozemstvo:

mesečno Din 20

Sobotna izdaja:

v Jugoslaviji Din 15
v inozemstvu 35

Mesečna priloga: Vestnik SHS

Cene inseratov:

Enostopna petina vrsta mali
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, poslana list.
po Din. 3.—.

Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri jutraj.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštna bran.
Ljubljanske št. 850 na naročnino in št. 349 za oglašje,
zagreb 39.011, sarajev 7563, praga in dunaj 24.797

24. X. 1912. — 29. X. 1918.

Pred desetimi leti je bilo. V medna-
rodni politiki je zopet postajalo pereče bal-
cansko vprašanje. Turški meč se je z novo
crutostjo zadiral v meso krščanskega pre-
bivalstva in iz Macedonije in Stare Srbije
o prihajali težki, nestrpni kriki na po-
noč. Evropska diplomacija je mislila tudi
opot, kakor že tolikokrat preje, zamašiti
ibogi raji usta s puhlimi obljubami o re-
formah, katere da bo na njen pritisk izvr-
šila Turčija. Dejansko so se pa posamez-
ne države v Carigradu zavistno trgale med
seboj za svoje lastne koristi in skušale ob-
stojelji »bolnega moža ob Bosporu« izpod-
činiti druga drugo — zaradi dedščine. Stis-
ka izmučenega krščanskega prebivalstva
im je bila le pretveza za zopeten obisk
pri tem možu.

Toda topot je delala prevejana evrop-
ska diplomacija račun brez krčmarja. Že
svobojni deli krščanskih narodov na Bal-
kanu so, siti nevredne igre Evrope z nji-
jovo usodo in usodo njihovih neodrešenih
bratov, sklenili, da z združenimi močmi
sami zgrabijo za kladivo in si končno sku-
ejo novo bodočnost. Preden se je Evropa
prav zavedla od presenečenja, je Črnagora
(8. oktobra) kot prva otvorila vojno igro
proti Turčiji. Deset dni nato so sledili osta-
li balkanski zavezniki in z neodoljivo silo
ponesli križ proti polumesecu. Povsodi so
prodirali, sovražniku ni bilo obstanka pred
njimi.

Srbska armada je prodirala v treh
colonah: Živkovičeva v Sandžak proti za-
padu, Jankovičeva proti Prištini, a kolona
prestolonaslednika Aleksandra proti Ovč-
jemu polju in Skoplju. Pri Kumanovu je
stal v utrjenih postojankah turški povelj-
nik Zekki prša z 80.000 možmi. Tu se je
24. oktobra vnela strašna bitka, v kateri
so si priborili Srbi sijajno, odločilno zma-
go in popolnoma razbili turške čete. Turki
so v nevnanem strahu pometali orožje iz
rok in bežali proti Skoplju, pustivši na
bojišču 10.000 mrtvih in ranjenih. S tem
dnem je bila usoda turške vojske zapeča-
lena in uskan pravec vsem orjaškim nas-
lednjim dogodkom, ki so prinesli svobodo
pretežni večini Slovanov in posebej Jugo-
slanov. Ta dan je bilo Kosovo mašče-
vano.

Po pravici se torej na slovesen način
obhaja danes po vsej državi desetletni spom-
nin kumanovske bitke. A naravnost straš-
no je, da nosi ta proslava povsodi le mr-
zel okosteneli značaj oficialnosti, a ljud-
ska srca so stisnjena, v njih se ne more
razplameneti niti tisoči del tistega svetega
navdušenja, tistega veselja, ki jih je pre-
vevalo pred desetimi leti.

Tedaj, dne 26. oktobra je pisal »Slo-
venec« na uvodnem mestu:

»Ves slovanski svet plamti te dni nav-
dušenja za osvobodilni boj balkanskih bra-
tov, ki hočejo streti okove turškega gospod-
stva. Kar mora moderna Evropa v tem zgo-
dovinskem momentu najbolj občudovati,
je idealizem, s katerim gredo male države
za svojo pravico v boj proti močnemu sov-
ražniku in proti volji vseh velesil in diplo-
matov. Kaj jim mar vsi oziri, ko gre za
svobodo, za možnost nadaljnjega kulturne-
ga in gospodarskega razvoja?

Kaj pa mi Slovenci in Hrvati v avstro-
ogrski monarhiji? Z narodi na Balkanu nas
veže kri, sorodstvo jezika, krščanska kul-
tura. Veže nas pa tudi sorodna zgodovina,
veže nas enaka usoda. Ali je sploh mogo-
če, da nas ne bi do dna srca pretresla bor-
ba Črnogorcev, Srbov in Bolgarov za nji-
bove velike cilje, ko tudi nas tlačijo že
stoletja k tlom naši narodni sovražniki, ki
imajo še danes premoč in odločilno besed-
o v tej monarhiji? — — — Na Balkanu
sledijo zmage za zmagami. Te zmage so
tudi naše zmage (podčrtano v originalu).«

Tako je pisal »Slovenec« pred deseti-
mi leti, ko smo bili še podaniki vsaj na-
videžno močne in silne države. A to je le
silo pridružen odmev tistega nepopisnega
zanosa, ki je tedaj preveval naša srca.

Tudi danes se z radostjo spominjamo
dneva, ko so srbske hrabre čete z zmago
na Kumanovem osvobodile slovansko rajo
v Macedoniji. Toda to naše veselje je danes
deljeno s čuvstvom, da smo se Slovenci in

Hrvati sami osvobodili, da pa ne obhaja-
mo dneva naše osvoboditve, to je 29. ekto-
bra. Je-li ta dan, najslovesnejši v zgo-
dovini slovenskega naroda, pozabljen, ali za-
to, ker se nam morda sedaj to naše osvo-
bojenje ne priznava?

Ni-li to znak, da se nam jemlje svobo-
da, za katere dosego smo vsa svetovna
vojna strašno trpeli in položili na oltar te
svobode nebroj žrtev?

Pač je centralistična vlada določila 1.
december kot narodni praznik, toda kje je
ostal praznik našega osvobojenja? Če ima-
mo že toliko, da, preveč narodnih prazni-
kov, zakaj se ne obhaja ravno naš največji
narodni praznik?

Narodna vlada za Slovenijo ga je tudi
vsako leto obhajala, dokler so bili njeni
prestavitelji zastopniki Slovenske ljudske
stranke. Ko so pa zavzeli njihova mesta
centralisti, je bilo konec narodnega praz-
nika; ali morda tudi svobode?

Kaj čudno se sliši: Vlada in narodna
skupščina odpošljeta k bratskemu česko-
slovaškemu narodu svoje delegate na pro-

slavo četrte obletnice narodnega osvobo-
jenja. pri nas doma pa bo izgledal 29. ekto-
ber kot žalni dan, kakor da ne bi bili
slovenski in hrvatski narodni voditelji sku-
paj s češkimi brati vodili borbe za osvo-
bojenje in z njimi vred delili trpljenje in
vstajanje?

29. oktober 1918 je bil za nas dan svo-
boje, narodni praznik, praznik naroda, ki
je tisoč dve sto let čakal na veliki dan od-
rešenja. Raz hiš po Sloveniji so plapolale
zastave in več ko polstotisočera množica
se je v slovesnem sprevodu pomikala po
ljubljskih ulicah in slavila osvobojenje.

V duhu bomo 29. oktobra s češkimi
brati, oživljali spomine slavnostnih dni
pred štirimi leti in razmišljali, kdaj da na-
poči dan, ko ne bomo samo mi pozdrav-
ljali obletnice bitke na Kumanovem, am-
pak bode tudi srbski narod proslavljajal 29.
oktober — praznik samoosvobojenja Slo-
vencev in Hrvatov.

V nedeljo 29. oktobra igrajo v drami
Narodnega gledališča Cankarjeve

»HLAPCE«.

Ostavka Pašičevega kabineta.

VLADA SKLENE OSTAVKO. — DVOJNA Na seji je bilo sklenjeno, da vlada preda
LJUBA. — USODA PARLAMENTA.

Belgrad, 23. (Izv.) Včeraj dopoldne se
je vršila seja ministrskega sveta, na kateri
se je razpravljalo o položaju, ki je nastal
po volitvi predsednika narodne skupščine.
Na seji je bilo sklenjeno, d vlada preda
ostavko takoj po kumanovih slavnostih. Po
seji je odšel ministrski predsednik Nikola
Pašić h kralju, kateremu je poročal o po-
ločaju. Popoldne je bil na dvoru tudi mi-
nister Svetozar Pribičević.

Belgrad, 23. oktobra. (Izvirno) Po
zadnjih težkih bojih je danes zavladata
v parlamentu nekaka utrujenost. Vsi klubi
so prazni, ker je del poslancev odpoto-
val na Kumanovo, ostali so se pa odpeljali
domov. Pač pa se za kulislami nadaljuje
boj. Včeraj je imel g. Ljuba Davidovič
sestaneke s svojimi ožjimi prijatelji.
Na sestanku je bilo sklenjeno, da mora de-
mokratijski klub zahtevati, da v novo vlado
nikakor ne sme priti Svetozar Pribi-
čević, ki se zadnji čas vedno bolj na-
slanja na Nikolo Pašića. Neugoden vtis
je napravilo na skupino g. Davidovi-

č a dejstvo, da se Pribičević na svojo roko
pogaja na eni strani s krono, a na drugi
strani z Nikolo Pašićem. Vse te stvari bo-
do spravili na dnevni red prihodnje seje
demokratskega kluba in je verjetno, da bo
radi tega prišlo do ponovnih sporov.

Belgrad, 23. (Izv.) Danes dopoldne je
bil pri Nikoli Pašiću Ljuba Jovanović in
mu razložil svoje naziranje glede rešitve
sedanje krize. Kakor je znano, stoji Ljuba
Jovanović na stališču, da se mora sedanji
režim za vsako ceno obdržati. Ta ponovni
trud Ljube Jovanovića, ki je doslej s svo-
jimi akcijami skoro vedno uspel, je napra-
vil na politične kroge neugoden vtis.

Zagreb, 23. (Izv.) Današnja »Riječ«
piše med drugim: Kakorsien je danes polo-
žaj, narodna skupščina ne bo dočkala svo-
jega skrajnega roka (t. j. 28. junija 1923),
marveč se bodo volitve vršile prej. Če bo
po sedanji krizi prišlo do nove začasne
vlade in šele na to do volivne vlade, ni
znano. Verjetna je prva alternativa.

nov 4. in 89., v katerih se zabranjuje vstop
v državno službo vsem, ki se borijo za spre-
membo pravnega reda v državi in jemlje
pravica sodelovanja v politiki. Če se sek-
cija v tem oziru ne bo sporazumela z vlado,
bo o tem sklepal plenum zakonodajnega
odбора. Seja zakonodajnega odbora bo 1.
novembra.

Odlikovanje borcem — v parla-
mentu.

Belgrad, 23. (Izv.) Na današnji seji vla-
de so bili sprejeti končni sklepi glede po-
tovanja na Kumanovo in v Prago. Sklenje-
no je, da se odlikujejo vsi narodni poslanci,
ki so bili v skupščini ob času kumanovske
bitke. Za tem so se reševale resortne za-
deve in so bili odobreni krediti ministrstvo-
ma za javne zgradbe in finance. Dovoljenih
je med drugim 2.600.000 dinarjev za izpla-
čilo dnevnih delavcev v dinarjevski tovar-
ni orožja, ki jih za časa vojske niso dobili.
Ostavka Pašičevega kabineta.

UDELEŽBA POSLANCEV PRI
PRAŠKIH SLAVNOSTIH.

Belgrad, 23. oktobra. (Izvirno) Za
obisk Čekoslovaške se je prijavilo 85
poslancev. Ker je to število preveliko, je
ministrski predsednik Nikola Pašić za-
hteval, da se zniža na 40 poslancev.

OBČINSKI VOLIVNI RED ZA BOSNO.

Belgrad, 23. oktobra. (Izvirno) Danes
dopoldne je imel v parlamentu seja samo
pododbor zakonodajnega odbora za občin-
ski volivni zakon za Bosno in Hercegovino.
Sprejeti so bili v načelu vsi členi, ta-
ko da bo pododbor v par dneh dokončal
svoje delo.

Lloyd George — Pašić.

DVE SLIKI.

Nikogar naj ne prestraši gornji naslov!
Ne navajamo imen obeh državnikov zato,
da bi ju sporejali ali polagali na tehnično
težo in silo njunih državnih sposobno-
sti. Z orjaškim angleškim socialnim refor-
matorjem, ki se je po sili svojih idej, po
svoji neizčrpni energiji, politični in dr-
žavniški spretnosti in ne nazadnje po svoji
izredni govorniški darovitosti visoko dvig-
nil nad sodobne angleške državniške pr-
vake, ni mogoče primerjati tipičnega so-
cialnega reacionarja, ki ga ne drži na dr-
žavnem krmilu usposobljenost modernih
državnikov ali neodoljiva sila programa-
tičnih idej, nego zgolj politične razmere v
Srbiji in njegova taktična spretnost v iz-
koriščanju položaja. Pokazati hočemo sa-
mo razliko, ki jo nehote opazi oko politič-
nega kronista ob kratki krizi angleške in
neskončni krizi naše vlade. Ta razlika
hkrati jasno razsvetljuje globlje vzroke no-
tranjih bojov in nesporazumevanja v naši
državi: Politiki z zapadno miselnostjo in
pod uplivom zapadnih metod kolikortoliko
šolano ljudstvo, ki je živelo v drugačni
kulturnopolitični sferi z drugačno socialno
strukturo kakor se mu sedaj s centraliz-
mom usiljuje, se borijo proti političnim in
upravnim metodam sedanjega režima, vi-
deči v njih bizantinski upliv. Dvoje etičnih
naziranj v političnem življenju je trčilo
skupaj, ki se ne dasta spojiti. Odtod tako
silan odpor proti centralizmu, ki se z dne-
va v dan jači.

Oglejmo si prvo sliko, s katere se ka-
kor izklesani kamen odraža izrazita osebnost
angleškega državnika Lloyd Georgea.

V svetovni vojni sta se na Angleškem
koalirali najmočnejši stranki, konservativci
in liberalci. Ta koalicija je ostala do
zadnjih dni na vladi. Konservativci (uni-
onisti) so razpolagali v spodnji zbornici s
346 mandati, ki se jim je pridružilo še 22
ulsterskih unionistov in 8 neodvisnih uni-
onistov, liberalci pa s 120, odkar se je od-
cepilo 33 liberalnih poslancev, ki so tvo-
rili svojo neodvisno liberalno skupino. Da-
si so liberalci številčno slabšeji, je njihov
pristaš David Lloyd George vsled svojih
izrednih sposobnosti in ugleda, ki si ga je
pridobil za časa svetovne vojne, zasedel
mesto prvega ministra, kakor nazivajo An-
gleži ministrskega predsednika.

Lloyd George je mož s silno duševno
in telesno energijo in šteje svojih šestde-
set let. Leta 1890 je začel z vstopom v parla-
ment svojo politično kariero. Kot politik
je bil vsled svoje odločnosti in brezobzir-
nosti v zasledovanju svojih ciljev, nič manj
pa radi svojega socialnega mišljenja in
sarkazma pri svojih političnih nasprotnikih
najbolj osovražen nasprotnik. Kot finančni
minister je imel leta 1909 štiri in pol ure
trajajoč govor, v katerem je branil svoj
proračun, ki ga je sam označil kot bojni
pohod proti siromaštvu. Ob besnem nas-
protstvu konservativcev je dobil za ta pro-
račun večino v parlamentu in je utiral v
državni politiki pot dalekosežnim social-
nim reformam, tako da so ga nazvali pre-
kucuha. Socialistom je na ta način vzel ve-
ter iz jader. Leta 1915 je postal prvi mini-
ster za municijo in 7. decembra 1916 je kot
najmočnejša osebnost stopil na čelo angle-
škega kabineta ter odstopa sedaj kot zad-
nji od vseh ministrskih predsednikov izza
vojnega časa.

V konservativni stranki je večina bila
proti vladni koaliciji, ker se je bala, da
stranka ne bi preveč izgubila na svoji iz-
razitosti, ker je Lloyd George dajal koalicijs-
kemu kabinetu obiležje svoje politične
osebnosti. Orientska kriza je dala konser-
vativcem povod in so očitali Georgeu, da
je izigral ugled Anglje kakor še noben
njegov prednik. Lloyd George pa je imel
na svoji strani od konservativcev tudi ugled-
ne politike, kakor Chamberlaina, ki so
ostali pristaši koalicije. Chamberlaina je
sklical na 19. oktobra konferenco unioni-
stov, da jih pridobi za nadaljno koalicijsko
politiko. Na konferenci se je zavzemal za-
njo tudi Balfour. Večina je pa izražala že-
ljo po neodvisnosti konservativcev. Koneč-
no je bil stavljen sledeč predlog:

>Zbor konservativnih članov spodnje zbornice je mnenja, da naj konservativna stranka, sicer pripravljena za skupno delovanje s koalicijskimi liberalci vodi volilni boj kot neodvisna stranka z lastnim voditeljem in lastnim programom. Ta predlog je bil sprejet s 186 proti 87 glasovi. Odločil je Bonar Law, naslednik Lloyd Georgea, ki se je izrekel za neodvisnost stranke, kooperacijo s liberalci pa je prepuštil razmotrivanju v bodočnosti. Konservativci so torej odklonili samo skupno volilno borbo, skupen volilni program in skupno volilno vodstvo v predstojenih volitvah. Nihče se ni protivil koaliciji Georgevega kabineta, nihče ni zahteval, da mora ta kabinet že pred volitvami odstopiti. Na Angleškem je parlamentarni čut izredno razvit in nihče v politiki ne prihaja s kolom, ker ga ni treba.

19. oktobra popoldne je bila na konferenci konservativnega kluba sprejeta resolucija. Še isto popoldne je Lloyd George predložil kralju svojo demisijsko prošnjo in še preden je javnost zaznala za sklep konservativcev, je že Lloyd George, ko se je vrnil od kralja v Downingstreet, pozdravil odposlanstvo rudarjev z besedami: »Nisem več premierminister.«

To je prva slika — iz Anglije. Druga, ki jo predstavlja Pašičeva režimska metoda, je pa sledeča:

V kandidatni borbi za predsednika narodne skupščine se je v parlamentarnem klubu koalicijske demokratske stranke izjavila Davidovičeva struja, da pristane na revizijo prvotnega klubovega sklepa, glasom katerega je bil nominiran kot kandidat za skupščinskega predsednika dr. Ribar le pod pogojem, da vlada takoj po kumanovskih svedenostih poda demisijo. Le ako se vlada zaveže, da ta pogoj sprejme, so voljni Davidovičevi pristajši sprejeti predlog, da se pusti klubovim članom prosta volja, da glasujejo za kogarkoli hočejo. Radikalni so na ta pogoj pristali. Pri volitvi je dobil nato kandidat Pašičeve-Pribičevićeve struje po splošni sodbi od 67 demokratskih glasov 25 do 30, dr. Ribar pa 35 do 40. Večina demokratskega kluba je bila torej proti uradni vladni kandidatu in za kandidata, ki ga je radikalni klub odklonil. Radikalni so prej celo javili demokratom, da bi smatrali izvolitev dr. Ribarja kot razrušenje koalicije od strani demokratov. Še več! Tako od radikalne kakor od demokratske strani se je v javnosti zadnje tedne neštokrat povdarjalo, da je treba napraviti konec koaliciji, in radikalni zbor v Somboru je to izrecno zahteval, vsa javnost — pišejo nekateri belgrajski listi — obsoja to nemoralno koalicijo, ki v javnosti druga drugo obmetava z očitki, da je nelojalna, mišljenje krone v tej zadevi je nedvoumno, toda gospod ministriški predsednik Pašić še ni podal demisije, ampak so ga morali obvezati še le s podpisom, da bo podal ostavko — po kumanovskih slavnostih. Krogi, ki poznajo balkansko miselnost gospoda Pašića, pa celo dvomijo, da bo držal besedo.

Lloyda Georgea ni ovirala orientska kriza, da se je v par urah odločil za demisijo, Pašića pa ovira — kumanovska slavnost.

Takšna je druga, belgrajska slika. — Sodbo o obeh si pa napravi lahko vsak sam.

Lloyda Georgea bojna napoved.

Kakor je prišel Lloyd Georgeu padec nepričakovano, ga vendar ni niti za hip spravil iz ravnotežja in niti za hip ni pomislil na to, da bi vrgeł puško v koruzo in se odtegnel nadaljnemu političnemu boju ob bodočih volitvah. Nasprotno! Nenadoma se je odpeljal na volilno potovanje, a z železniškega voza

na londonakem kolodvoru je nagovoril množico, ki mu je prirejala ovacije, naslednje: »Iz srca se vam zahvaljujem, da ste mi prišli želez srečo na mojo pot. Sedaj sem svoboden mož. Breme je padlo z mojih ramen, toda meč je ostal v mojih rokah!«

V Leedsu, kamor ga je vodila prva politična pot po padcu, je v sijajnem govoru pred 3000 somišljeniki — koalicijskimi liberalci — branil svojo politiko in razkrinkal nasprotnike koalicije kot skupino, ki v njej ni prišla na svoj strankarski račun in jo zato razbila. Lloyd George je rekel:

»Nikdar nisem več delal, nego v zadnjih šestih letih. Nisem imel niti časa, da bi ljudstvu, ko so me ostro kritizirali, celo reč odkril in pojasnil. Sedaj imam več časa. Kajti sedaj sem eden brezposelnih. Namen imam, da predložim svoje poročilo ljudstvu, da more samo odločiti, ali sem mu dobro služil ali ne. Pošteno in odkritosrčno sem zasledoval samo en cilj, da po svojih močeh služim domovini. Tekom vojne je vlada vse storila, kar je le mogla. Prevzel sem vodstvo, da uredim sistem starostnega in zdravstvenega zavarovanja. Versailleski mir je prinesel dobo obdobje za mnogo milijonov ljudi. Mi smo edini narod v Evropi, ki je spravil v svoj proračun ravnotežje. Prišli smo tako daleč, da držimo korak z dolarjem. Anglija je zopet na vrhu. Za to se je v veliki meri zahvaliti državni umetnosti mož, kakor sta Chamberlain in Horne. Razrušitev koalicije, ki je trgovino in kredit Anglije po celem svetu zopet spravila na vrhunc, je zločin nad narodom. Ako Balfour ne bi bil sklenil z Združenimi državami severne Amerike sopsazuma o razoroževanju, potem bi bila nastala oboroževalna tekma in ogromno naraščanje davkov, ki bi bili Anglijo stili. Sedaj se je koalicija namenoma končala vključ vseh tistih velikih mož, kakor so Balfour, Chamberlain in Horne. Reakcionarni uporniki, ki so v carltonskem klubu dobili nadvlado, bodo, če pri volitvah dobe večino — in jaz sem zaradi izida volitev odkrito v skrbeh — brez ozira na vse obljube in zatrdila pred volitvami skušali izvesti svoj skrajni reakcionarni program. To bi dovedlo do okrepitve revolucionarnih elementov in bi moglo imeti katastrofalne posledice.«

Ko je nekdo v medključu omenil Bonar Lawa, je Lloyd George rekel: »Bonar Law je še vedno moj prijatelj in bi mi bilo žal, ako bi moral kaj reči, kar bi osebno prijateljstvo med nama porušilo. Skupaj sva izvedla mir z irskim narodom. Bonar Law je pa sedaj v položaju voznika, ki nima v rokah vajeti, ampak drži konja za rep. Jaz sem pa slej ko prej za zdrav napredek. Ljudstvu ohetam, da ne bom, pa naj prinese bodočnost karkoli hoče, nikdar ničesar nečastnega ali nizkotnega storil. Nikdar ne bom igral igre, ki ne bi zaslužila zaupanja, ki so mi ga volilci poklonili.«

Lloyd Georgeov govor je izzvenel v misli: »Stvar ljudstva je, da odloči, ali je stranka važnejša nego narod.«

Kje je mož sedanje koalicije v Jugoslaviji, ki bi mogel tako govoriti o uspehih režimske politike in o sebi kakor govori Lloyd George?

JASA TOMIČ †.

Novi Sad, 23. oktobra. (Izvirno) Včeraj je tukaj umrl narodni poslanec in voditelj vovodinskih radikalov gosp. Jaska Tomič, lastnik lista »Zastavec«.

Deficit francoskega državnega proračuna.

Pariz, 23. (Izv.) Državni proračun za leto 1923 izkazuje 21 milijard 905 milijonov frankov rednih in 1 milijardo 277 milijonov frankov izrednih izdatkov, skupaj torej 23 milijard 182 milijonov frankov izdatkov. Redni dohodki so proračunjeni na 18 mi-

ljard 60 milijonov, izredni na 1 milijardo 225 milijonov, skupaj 19 milijard 285 milijonov frankov. Primanjkljaj znaša torej 3 milijarde 897 milijonov frankov.

Program Bonar-Lewa.

London, 23. (Izv.) Program, ki ga bo Bonar Law razvil na današnjem zborovanju konservativne stranke, obsega: 1. Antanta naj se ohrani. 2. Pametna uprava in varčevanje.

Manifestacijska revolucija na Grškem.

Atene, 23. (Izv.) V soboto zvečer se je vršilo velikansko zborovanje, na katerem so se zborovalci izrekli za revolucijo in za prejšnjo zvezo z zavezniki.

General Sihovski.

Varšava, 23. (Izv.) General Sihovski, načelnik generalnega štaba, ki se je dalj časa mudil v Parizu in Londonu, se je dne 23. vrnil v Varšavo. General Sihovski je imel v Parizu posvetovanja s francoskimi vojaškimi krogi glede vojaško-obrambnih načrtov. Iz Pariza je general Sihovski potoval v London, kjer je imel zelo važne konference. Čuje se, da so odstranjeno vse dosedanje zapreke med Poljsko in Anglijo.

8 milijonov gladnih.

Pariz, 23. (Izv.) »Chicago Tribune« poroča iz Moskve, da bo letošnjo zimo treba podpirati 8 milijonov ljudi. Sovjetska vlada bo naprosila ameriško pomožno akcijo, da prevzame skrb za 3 milijone ljudi.

FINANČNA REVOLUCIJA V TURČIJI.

Carigrad, 23. (Izv.) Angorska narodna skupščina je soglasno sklenila, da ne priznava posojila in kreditov, ki jih je najela carigradska vlada.

Iz Italije.

OKLIC ITALIJANSKE LJUDSKE STRANKE.

Narodni svet italijanske ljudske stranke je v vseh svojih glasilih objavil oklic s pogledom na politični položaj. Oklic ugotavlja, da je najočitnejši pojav današnjega političnega življenja v Italiji preziranje zakona, nasilje proti človeškemu pravu, proti osebni in kolektivni svobodi, proti sedanjemu redu, bvdisi političnemu, bodisi gospodarskemu. Slabost države vzbuja mnenje, da je prišel čas za direktno akcijo bodisi gospodarsko-sindikalno, bodisi politično; zakonita akcija države v njenih reprezentativnih, zakonodajnih in upravnih funkcijah se prezira. Zato ni neutemeljen strah, da so uredbe italijanske države v nevarnosti, ko se izgublja spoštovanje do ustave in maje na monarhiji, vlada je pa prisiljena, da svoje odredbe proti vsemu temu početju meri po svojih nezadostnih sredstvih in po svojih malo odgovarjajočih organih. Položaj je tako težak, da se ne da rešiti s samimi vladnimi metodami in parlamentarnimi kombinacijami. Tu imamo opraviti s splošnim psihološkim stanjem, ki ima razne vzroke, kateri so med vojno in po njej znizali moralne vrednote italijanskega ljudstva, povzročili gospodarsko krizo in oslabili italijansko zunanjo politiko, ki je polna protislovij. Gospodarski položaj je tem težji, ker negotovi, zmedeni notranji položaj onemogočuje, da bi se vrnil v normalni ritem produkcije in trgovine, ker na znotraj in zunaj jemlje zaupanje v državo in njeno gospodarstvo. V teh razmerah se oglašajo klic po novih generalnih političnih volitvah, ki naj bi prinesle zopet normalno življenje in bi pomenile revizijo dosedanje

nad tridesetletne politike. Gotovo je, da danes v Italiji docela nedostaja tista atmosfera svobode, v kateri bi mogla priti do izraza suvereniteta ljudstva, kakor tudi manjka tistega volilnega proporca, ki bi zagotovil delavnim silam tisto razmerje v zastopstvu, ki jim gre. Volilni uspeh pa, ki bi bil zgrajen na nasilju, na diktaturi, bi vzel novemu narodnemu predstavitelju vir njegove avtoritete, razlog njegovega življenja. Toda naj bodo bodoči volilni uspehi kakršnikoli, gotovo je, da se narodne konservativne stranke ne danes ne jutri ne bodo mogle izogniti dolžnosti, da se resno pečajo s socialnimi pogoji delavne mase. Ta masa se ne sme politično izkoriščati, tako da bi njeni razredni organizaciji vsilili prapor neke barve, ki bi dajala pravico do dela. Kakor obstoja pravica do življenja, tako dosledno obstoja pravica do dela brez vseh političnih omejitev in brez vseh sindikalnih in strankarskih monopolev.

FAŠISTI SE LOTEVAJO STROKOVNIH ORGANIZACIJ.

Pogodba, sklenjena po D'Annunzijeve posredovanju med fašisti in Mornariško zvezo, določa, da bo Mornariška zveza vsako svojo zahtevo na delodajalce najprej predložila fašistovski zvezi. Ako ji bo le-ta pritrdila, jo predloži brodolastnikom. V slučaju, da bi jo brodolastniki zavrnilli, podela Mornariška in Fašistovska zveza solidarno v boj proti brodolastnikom. Kaj se zgodi tedaj, ako fašisti kakšni zahtevi mornarjev ne bi pritrdili, pogodba ne pove. Fašisti prevzameo nalogo, da najdalje 80 dni po podpisu te pogodbe razpuste druge mornariške korporacije in odrede, da njih člani vstopijo v Italijansko federacijo pomorskih delavcev. (Na to najnovejšo akcijo fašizma se nanaša zadnji odstavek popularskega manifesta.)

Politične novice.

+ Izjava NSS. V nedeljski »Jugoslaviji« priobčuje NSS izjavo, v kateri uradno naznani, da se je za občinske volitve zvezala z Ravniharjevo skupino v »Jugoslaviansko zajednico«. Pristavlja pa, da bo v obč. svetu stvorila lasten klub. Na koncu pa zagotavlja, da upa na disciplino v lastnih vrstah. — To zagotovilo je bilo skoro potrebno z ozirom na nevoljo mnogih njenih pristajšev, ker se NSS veže z najtežjimi kapitalisti.

+ Veliko fašistovsko zborovanje v Neaplju. V dneh 24.—27. t. m. je v Neaplju napovedano veliko fašistovsko zborovanje, katerega se udeležijo nad 80.000 fašistov iz vseh delov Italije.

Dnevne novice.

— Župnim uradom. Povodom proslave zmage pri Kumanovem se župnim uradom vsled prošnje predsedstva pokrajinske uprave za Slovenijo v dopisu z dne 21. okt. 1922 št. 9996 oziraje se na brzojavno sporočilo gospoda ministra za vere od ordinariata naroča, da naj se v vseh župnih in drugih duhovnijskih cerkvah (izvzemši župnije na sedežih okrajnih glavarstev, kjer se vrši proslava v torek, dne 24. t. m.) v četrtek, dne 26. t. m., ali kjer to ni mogoče, v nedeljo dne 29. t. m. opravi cerkvena zahvalna pobožnost po obredu določenem za roštni dan Nj. V. kralja (Šk. list 1921 str. 78), to je: zapoje naj se zahvalna pesem »Te Deum« s pripadajočo molitvijo in z molitvijo za kralja. — Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 23. oktobra 1922. Št. 4035.

— 24. oktober 1918. Danes je štiri leta tega spominskega dne. Na ta dan se je namreč uprl Gorski strelski polk št. 2 v Codroipi ob Tagliamentu. Polk je dobil

Packa.

25

Francoski napisal René Bazin — Poslovenil A. B.

(Dalej.)

>Kje?<
>Ker se je iluzija, v kateri sem živel, naenkrat razpršila.<
>Ti imaš o takih stvarcah še iluzije!<
>Ali stric, ta »stvarca« je krasna in vredna, da se jo obožuje.<
>Pojd, pojd!<
>Ne dvomite o tem, prosim vas. Mislil sem, da je prosta.<
>Pa je bila...?<
>Zaročena.<
>Ta je lepa, kdo bi si mislil!<
>Ni bila več prosta in jaz sem radi tega dosti pretrpel, verjemite mi.<
>Verjamem, verjamem, iluzija pač, kakor si dejal... No, ali je sedaj vsega konec?<
>Vsega.<
>Če je res tako, Fabien, ti rad prislohim na pomoč. Govori odkrito, koliko potrebuješ?<
>Koliko?<
>I no, gotovo moraš kako zadevo spraviti v red, saj me razumeš, ne? Treba ti je mogoče denarja, da stvar pokriješ s plaščem pozabljenja: koliko hočeš?<
>Ali stric, nič, nič!<

>Bodi pameten, Fabien, denarja imam dosti s sabo.<

>Motite se, stric, denar nima tu nič opraviti. Povedati vam moram, da gre za deklico, o čije poštenosti se ne sme dvomiti.<

>Vragova bedarijal! Ne morem reči drugače kot bedarijal!<

>Toda ne, stric, govorim o gospodični Jeanni Charnotovi...<

>Mogoče.<

>...ki je hčerka člana Inštituta.<

>Oh!<

>Strica strese. Ustavi se.<

>Da, o gospodični Charnotovi, katero sem ljubil, da bi se ž njo zaročil, da bi postala moja žena; razumete?<

Nasloni se na ograjo ter prekrži roke.<

>Tvoja žena! In jaz tega nisem vedel. Da bi se poročil, da bi jo vzel za ženo!<

>I seveda. Pa kaj je na tem?<

>Za ženo, hm; in meni se še sanjalo ni o tem! Tako važne stvari so se godile tu, jaz pa sem sedel doma za pečjo. Za ženo! Ti bi mi mogel naznaniti danes že tvojo poroko, če bi na srečo... Toda, ali veš za gotovo, da je zaročena?<

— Larivé mi je povedal.

— Kdo je ta Larivé?<

— Tovariš na vseučilišču.

— Oh, samo po tovarišu veš vse to?<

— Da, ali mislite, stric, da morem o

tem še dvomiti, da je še kaj upanja?...<

— Ne, ne, jaz ne dvomim več. Ona mora biti zaročena, zagotovo zaročena. Jaz sem tega vesel. Moullardi se ne ženijo v Parizu, Fabien. Ni nam treba Parižanke, da nadaljujemo družinske tradicije in izvrševanje naše stroke. Parižankol! Če le pomislim na to, me pretrese... Fabien, ti boš šel jutri z mano, ne?<

— Prav res da ne, stric.

— Zakaj?<

— Ker ne morem zapustiti prijateljev, ne da bi se poslovil od njih, ker se moram še posvetovati sam s seboj, predno se končoveljavno odločim za ta poklic.

— Posvetovati! Ti se moraš še posvetovati, predno prevzameš podedovano mesto, ki ga hranim zate izza tvojih otroških let! Pet let si se pripravljaj na to in jaz sem skrbel zate kot za sina!

— Res je, stric.

— Ne bodi no tak! V Bourgesu moreš prav tako razmišljati kot tukaj. Ostati hočeš le zato, da jo zopet vidiš!

— Ne, stric.

— Da boš blodil kot izgubljena duša po ulici, kjer stanuje. Kje pa stanuje?<

— V Univerzitetni ulici.

Stric vzame zapisnik in si zaznamuje: »Charnot, Univerzitetna ulica.«

— Obraz se mu razjasni. Okoli ust mu zaigra porogljiv nasmeh, ki ga poznam še iz prejšnjih časov. Pomeni pa nekako tole: »Stvar je v

redu, stari Moullard te je ugnal v kozji rog.«

Stric vtakne zapisnik in svinčnik v žep in pristavi z navadnim glasom:

— Nocoj si boš še razmisli, Fabien in jutri se še pogovoriva. Pet, šest, sedem, osem, devet, deset, jutri smo desetega. Odpotovati hočem jutri zvečer in ti pojdeš z menoj, dečko, to ti rečem!

Gospod Moullard govori le še o navadnih stvarih, med tem ko korakava po Soufflotovi ulici proti postaji cestne železnice pri Odeonu. Tam mi stisne roko in skoči ročno v prvi voz. Črno oblečena dama z mrežico na obrazu in izživajčim noskom prestrašena odmakne gube svoje obleke, razprostrte na klopici, ko pade stric kot bomba v voz in se posadi poleg nje. Stric zapazi gesto; boji se, da ne bi bil nevljuden, zato se obrne k njej z najbolj ljubimim obrazom:

— Ne ustrašite se gospa, saj se ne peljam do končne postaje, ustavim se na bulvarih. Samo par minut vam bom v nadlego, gospa, samo par minut.

Imel sem ravno še čas, da vjamem olimpski pogled, ki mu ga je poklonila. Nato se je obrnila v stran in trdovratno upirala oči na jermena na stropu. Konduktor zapiska, trije konji udarijo s kopiti ob tlak, da se krešejo iskre, in dolgi voz se pomika proti Vaugirardovi ulici. Stric in njegovi načrti se oddaljujejo.

povelje za odhod na Piavo, a temu povelju so se slovenski fantje uprli. Nad polk je šla eksekucija treh najzagrizenjših nemških polkov in enega bataljona Mažarov. Vnel se je krvav boj, boj, kjer je šlo za ali jaz ali ti. Pokale so puške, strojnice so regljale na vse strani, vmes pa so ročne granate s svojim pokom pretresavale zrak. Bitka je trajala, nikakor ni hotela prenehati. Mnogo, mnogo napadalcev se je ločilo s tega sveta, a žal tudi šestindvajset slovenskih sinov je darovalo svoje življenje osvobojenju na oltar. Velika premoč je po hudem odporu po cestah in poslopjih drugi dan polk razorožila in začeli so se dnevi trpljenja. Nemška godba je zasmehovalno igrala na trgu, a slovenski fantje niso izgubili poguma. Dne 28. oktobra so dobili zopet orožje in z orožjem povelje za odhod na bojišče, da operejo ta čin v svoji krvi, kakor se je izrazil divizijski general. Posamezno so se vodile kompanije proti bojišču, a polk se je kljub temu sestel in sklenjen je rekel: »Nikamor več! Obrnil se je, korakal skozi Gradiško v Gorico, kjer je prisegel zvestobo Narodni vladi in ostal v mestu deset dni za stražno službo. Prišli so Italijani, prevzeli službo in slovenski fantje so oboroženi, veselo prepevaje, okrašeni od glave do nog s cveticami in slovenskimi trakovi. noseč slovenske zastave in spremljani od goriškega prebivalstva, odšli skozi gost špalir laških vojakov v novo domovino. S strahom so jih gledali Italijani, poznali so slovenske strelce predobro... Dne 13. novembra so srečno prikorakali v Ljubljano. — Eno je gotovo: Slovenci smo se borili za svobodo, sami smo se osvobodili in tega si ne pustimo vzeti, zato nikdar ne bomo trpeli, da bi kdo, pa naj bo katerikoli hoče, postopal z nami kot z odrčenci ali pa celo premaganci. To naj si prizadeži zapomniti! Vi junaki pa, kateri ste na ta dan darovali svoje življenje za novo domovino, pa počivajte v miru in tuji laški zemlji!

— **Leykam Josefal in dr. Triller.** Na našo zadnjo tozadevno notico odgovarja v sinočnjem »Narodu« dr. Triller: »Kolikor je meni in moji družbi znano, ne poseduje Leykam-Josefal niti ene delnice naše družbe več. Vsled tega tudi že več kot leto dni ni več zastopana v naši upravi. — Dr. Karel Triller.«

— **Umrl je 21. t. m. v Dobrunjah** posestnik Lovrenc Peterca, ki je ustanovil tamkajšnjo Hranilnico in posojilnico in jo sam vodil celih 18 let. Znanec in prijateljsem se priporoča v molitev.

— **Sokoli pri pogrebu.** Nad vse vere vzvišena sokolska ideja ne pusti, da bi se Sokol udeleževal verskih obredov in svečanosti, — pa le katoliških! Pri pogrebu naj ne gredo za križem, v cerkev naj sploh ne stopijo, bogvari, da bi se kdo celo odkril ali pokleknil! To bi bil menda največji sokolski greh. Kaj takega se sme le pri pravoslavljih, luteranskih in — židovskih ceremonijah. Tako n. pr. piše list za sežiganje mrtvih (Crematorium) v Pragi (po »Pr. Večernik« 10. okt.) o sežiganju odličnega svobodomiselnca, židovskega prvobojnika advokata dr. Jakuba Scharfa, da so Sokoli stali ob rakvi na častni straži s sabljami in rapirji, pobožno poslušali rabinerjev govor in judovske pesmi ter se obnašali po predpisih judovske vere. — In ti ljudje se čudijo, če zavedni katoličani ne marajo za tako družbo!

— **Narodni socialci napadejo Sokola** na Češkem, da bi ga dobili v svoje roke. Pravijo v svojih listih, da je še premalo svobodomiseln, protikatoliški, socialističen in demokratičen.

— **Škoda za Desitejeve dinarje.** Tako imenovana češkoslovaška cerkev je bila do zadnjega brez svojega »katekizma«. Pretekli dni sta izdala prof. Kalous in dr. Farský češkoslovaški »katekizem«. Kakršna cerkev, tak katekizem, piše »Čech«. Priznava še Boga, o božanstvu Kristusovega pa ni v njem niti najmanjše opombe, o Devici Mariji sploh nič. V njem sploh ni nič krščanskega, ampak predstavlja panteistično nauko, ki zadovoljuje vsakega brezverca. V časopisu »Za pravdo« je objavil pravoslavni škof Dositej proglas, v katerem ugotavlja, da nasprotuje ta katekizem temeljnim naukom krščanstva. Dositej zaklinja »vernike« češkoslovaške narodne cerkve, da bi ostali zvesti cerkvi, kakor so jo osnovali. — **Lidove Listy** ugotavljajo, da bo pravoslavna smer v češkoslovaški narodni cerkvi v najkrajšem času porušena in da se je Dositejev načrt popolnoma ponesrečil. Dositejevi dinarji, ki jih je darovala naša vlada, torej niso nič zalegli. To bi bil moral Dositej že vnaprej vedeti, da odpadniki katoliške cerkve ne bodo polnili cerkev kakor druge veroizpovedi. Verni katoličani ne odpadajo, ampak samo brezverci — suhe veje, ki ne ozele niti v nobeni drugi cerkvi.

— **Za krščansko šolo** med Nemci so škofje dosegli s plebiscitom izredno uspehe. Z ozirom na prizadevanja svobodomiselnega učiteljstva v škodo verske vzgoje je fryburški škof s pastirskim listom pozval stariše, da pristopijo k zvezi vernih starišev. Pri zadnjih volitvah je katoliški center od 900.000 glasov dobil v Badenski 340.000, za versko šolo pa se je ogla-

silo 600.000 volivcev. Na Bavarskem je zanj glasovalo 2.170.000 (za cel milijon več kot za center ob volitvah), na Württembergu 360.000 (za 113.000 več). Ta za brezverske stranke porazni plebiscit vzbuja senzacijo v Nemčiji. Morda se tudi izmed naših Zadkov Lazičev (primeri podlistek zadnjega Avtonomista) kateri pravčasno ustrašijo, ako pomislijo, kje bodo učili, ako tudi pri nas Pribežević s svojim Ujuju naše verno ljudstvo prisili, da si izvojuje versko šolo z vernimi učitelji...

— **Črna kuga v Barceloni.** Barcelonska luška oblast je prepovedala pristajanje ladij, ker se je v mestu pojavila črna kuga.

— **Umrl je v nedeljo, 22. t. m. g. Lovrenc Blaznik,** trgovec in posestnik na Starem trgu. Blag mu spomin!

— **Protest nižjih državnih uslužbencev.** Zastopniki šestih stanovskih organizacij neuradniških skupin v Ljubljani so na svojem sestanku dne 20. t. m. sklenili objaviti tole protestno izjavo: Pred pol letom je vlada državnim slugam in poduradnikom na nizkotno barbarski predlog, ki je prišel iz znanih uradniških krogov, odvzela družinske draginjske doklade, pustila pa jih je uradnikom in vsem železniškim uslužbencem za vse otroke. S to skrajno pristransko in izjemno okrajšavo družinskih draginjskih dokladov najubožnejšim in najpotrebnejšim nižjim državnim uslužbencem se ni tem storila le velika vnebovpijoča krivica, ampak so se prizadeli tudi pahnili v izredno težaven položaj pomanjkanja in obupa. Prosili in zahtevali so že šestkrat posamezno in po svojih zastopnikih na vseh pristojnih in merodajnih mestih, da se ta strašna in nekulturna krivica odpravi in popravi s povrnitvijo odvzetih dokladov, ali vse tozadevno njihovo prizadevanje je bilo do sedaj brezuspešno. Že šestkrat so bili ugrabljeni njihovim lažnim in raztrganim otrokom zakonito priznani življenjski prispevki, toda oni naši krmljarji, ki so povzročili to barbarsko, si še vedno brezstidno zatiskajo ušesa in oči pred kričečo bedo zavrženih sirot. Tudi naše uradništvo, razen malih izjem, je videti jako zadovoljno s to prežalostno državljansko tiranijo in si očitno ne želi kakke izpremembe v tem oziru. Zakaj, to se lahko ugane. Med tem je draginja narasla do vrhunca. Nizki in visoki uradniki z mnogo višjimi plačami in osebnimi draginjskimi dokladi, kakor jih imajo nižji državni uslužbenci, in s polnimi družinskimi dokladi, so začeli tožiti, da že zdavnaj več ne morejo izhajati s svojimi dohodki, da trpe veliko pomanjkanje vseh potrebščin in zahtevajo novo povišanje draginjskih dokladov. Mi zastopniki državnih uslužbencev neuradniških skupin uvidevamo in priznavamo, da je ta njihova pritožba in zahteva popolnoma upravičena. Privoščimo jim nov povišek draginjskih dokladov, ali ta se ne sme izvršiti na naš račun in v našo škodo. Zahtevamo tudi zase pravično priznanje, da smo mi in našo do skrajnosti izmognene družine še toliko bolj potrebne in najodločnejše protestiramo, da bi se šlo preko nas do kakega novega poviška draginjskih dokladov komurkoli. Najprej naj se nam popravi krivica našega neupravičenega maksimiranja, potem šele naj se izvede nepristransko in pravično povišanje draginjskih dokladov v enski meri za vse državne uslužbence, ker je tudi draginja za vse enaka. Pravičnost je temelj države!

— **Napačna osebna vest.** V soboto smo poročali, da je med drugimi izstopil iz državne službe tudi sodnik g. dr. Pretnar. To poročilo je bilo po naših informacijah napačno in je g. dr. Pretnar slej ko prej na svojem mestu na deželnem sodišču.

— **Jugoslovanski akademski klub »Slovenski Jug«** v Krakovu se je na svoji glavni skupščini dne 7. oktobra za sledeče šolsko leto 1922-23 slodeče konstituiral: Predsednik: Aleksander France Ferencak, cand. med.; podpredsednik: Voja Svetenović, abs. med.; 1. tajnik: Zvonko Pečnik, stud. med.; 2. tajnik: Dragoslav Mihailović, stud. med.; blagajnik: Jordan Jovanović, stud. med.; revizorja: France Mežan, stud. agr.; Nikola Bogdanović, stud. med.

— **Nesrečen nož.** Ob žegnanju na Kokrici so se fantje sprli in končno stegli. Miha Sajovic je sunil France Škofica z nožem v hrbet in ga zelo težko rani.

— **Poljska tatvina** frančiški Oražem v Vel. Mengšu je bilo z njive ukradenega 300 kg krompirja.

— **Pretep v Kranju.** Mesarski pomočnik Ziga Killer iz Kranja je že 45 let star, a še vedno zelo vročkrven, dasi je bil že 23krat obsojen in je presedel v ječi in v zaporih 3 leta, 8 mesecev in 11 dni. Ziga je 7. avgusta letos v kavarini Sava v Kranju razgrajal; ko so ga iz kavarne vrgli, je pred kavarno pričel prepri in je brez povišala sunil z nožem Matevža Hafnerja in ga težko poškodoval. Deželno sodišče je Killerju prisodilo 1 leto ječe.

— **Okraden graničar.** V noči od 16. na 17. oktobra je bil ukraden graničarju redovcu Erniku Anatoliju kovčeg. Anatoli je oškodovan za 5320 kron.

— **Poneverba.** Električni centrali v Dobrovniku je bilo poneverjenih 70.000 K.

— **Radium Francosko žganje »Elevator«**, preizkušeno sredstvo proti trdanju, živčnim boleznim in prehlajenju. Povsod na prodaj! 3900 [6]

Štairske novice.

Š Zlatomašnik p. Kalist Heric. V nedeljo, 22. t. m. je obhajal p. Kalist svojo zlato sv. mašo. Ker je mogočna stavba Marijine bazilike v Mariboru viden in trajen znak njegovega truda, zato ni ostal ta jubilej neopažen v Mariboru. P. Kalist Heric se je rodil 1850 leta pri sv. Križu na Murskem polju. Po gimnazijskih študijah je stopil v frančiškanski red ter bil po kratkem službovanju pri Sv. Trojici v Slov. goricah poklican l. 1875 v frančiškanski samostan v Mariboru, kjer je ostal do danes in bil od l. 1882 do l. septembra

1922, torej 40 let, župnik te mestne in predmestne (z okolico) župnije. S samimi prostovoljnimi darovi je sezidal na mestu borne stare cerkvice z ubožnim samostanom od leta 1895 do 1900 sedanjo veličastno hišo božjo z lepim frančiškanskim samostanom. Ob zlatem jubileju mu je došlo mnogo čestitk. Slavnostni govornik, kanonik Moravec, je opisal v cerkvi njegovo neprestano delo, nepresegljivo voljo in čudovito zaupanje na božjo pomoč. Ko je šlo n. pr. slabo z denarjem proti koncu zidanja, je še obljubil napraviti Mariji en oltarek z napisom: »Uganje obupajočih« — in delo je šlo od rok. Pri slavnostnem obedu se je spominjal kapiteljski vikar dr. Matek jubilatovih zaslug za Cerkev, okrajni glavar dr. Lanjšić njegovega narodnega čutenja, mariborski župan Grčar mu je izrazil hvaležnost mariborskega mesta, da ga je olepšal z monumentalno stavbo. Pri slavnostih je bilo tudi več duhovnikov-rojakov ter ožji jubilatovi sorodniki, med njimi trije nečaki, vikar dr. A. Heric iz Ljutomer, profesor dr. M. Heric v Mariboru ter frančiškan dr. p. Gracijan Heric iz Kamnika; četrti nečak, brat imenovan, je študiral na četrti, juridični fakulteti, a ga je pobrala svetovna vojna. Provincial slovenske frančiškanske province, p. Marijo-fil, je izročil g. jublatu za spomin podobo Sv. Očeta Pija XI., kateri mu je poslal poseben apostolski blagoslov za ta jubilej.

Š **Umrl je 23. oktobra ob 7. uri zjutraj** v Novi vasi pri Slovenski Bistrici v visoki starosti g. Anton Jerovšek, oče ravnatelja Cirilove tiskarne v Mariboru dr. Jerovčja in polbrat pokojnega škofa dr. Napotnika. Pokojni je bil splošno čislán mož in je v dobi, ko je šlo nemškutarstvo v klasje, vztrajno stal na braniku slovenstva. Z njim položje v grob zopet enega tistih naših idealnih veteranov, ki so predstavljali pristno, nepokvarjeno psiho slovenskega ljudstva, goreči otroci Cerkev in značajni narodnjaki. Pogreb bo v sredo, 25. oktobra ob 9. uri dopoldne na pokopališču v Slov. Bistrici. — Svetila mu večna luč! Preostanim naše sožalje.

Š **Velik vliom.** V nedeljo so neznani zlikovci vliomili v odvetniško pisarno dr. Rapoca in dr. Jana v Mariboru in odnesli raznih stvari v vrednosti okoli milijona kron.

Š **Sadna razstava v Celju.** V soboto 21. t. m. je bila otovljena sadna razstava v Celju, ki jo je priredilo Sadjarsko društvo za Slovenijo. Razstavo so je udeležili okoli 70 razstavilcev izvešine iz štajerske, 12 razstavilcev je bilo iz Kranjske in 1 iz Koroške. Razstava je obsegala mnogo trgovskih skupin in še več različnih sortimentov. Naravnost orjaško je zasnovana skupina mariborske vinarske in sadjarske šole. V obliki 8 m široke in 4 m visoke piramide je naloženih 28 velikih in 35 malih zabojev z najfinjšimi alimskimi jabolkami tako krasno vloženi, da je vzbujala ta skupina splošno občudovanje. Vrh piramide so krasili najraznovrstnejši sadni izdelki in okusno prirejene sadne konzerve. K tej čez vse dekorativno izpeklani skupini so se družile še druge lepo zasnovane trgovske skupine kakor trdke Pevec iz Mozirja, Hlinze-Čuček iz Ptuj, Gale iz Dobrne, Kmetijske šole iz St. Jurja ob juž. železnici itd. Glede sadnih izborov (sortimentov) nudi razstava jako raznolično zbirke. Odlično je zastopana savinjska in šaleška dolina; izmed kranjskih razstavilcev moramo posebno omeniti sortiment g. Jana iz Gorji, g. Suhadolnika iz Borovnice, g. Godca iz Male noge pri Krasnici, g. Ulma iz Klevevca in še več drugih. Gg. Dolinšek in Gradišnik iz St. Ilje sta razstavila poleg izbornega sadja tudi svoje drevesničarske izdelke, ki so bili živa pričča, da tudi v tem oziru vrlo napredujemo. Velezanimiva je razstavljena sadna stikalnica na dvojni vod, izum g. Rudina iz Maribora. — Razstava se zaključi v torek 24. t. m. ob šestih zvečer. Kdor le more, naj pohiti v prijazno Celje in naj si ogleda razstavo. Ne bo mu žal stroškov in truda.

Primorske novice.

p **Duhovniške vesti.** Goriški ordinariat je podelil župnijo Košano č. g. Fr. Kovačiču, bivšemu kaplanu v Vel. Laščah in župnijo Prem č. g. Ig. Žganjarju, dosedanemu župnemu upravitelju.

p **Osepalce v Trstu.** Zadnji čas se širijo v Trstu črne gove. Dosedaj je bilo 12 slučajev.

Gospodarstvo.

g **Zitni trg.** Na novosadski produktni borzi so bile cene zitu sledeče: pšenica 13.00—13.20, ječmen 10.30 K, oves 9.00 K, pšenična moka (št. 0) 19.00 K, (št. 2) 18.00 K, (št. 6) 16.60 K. — Tendence slaba.

g **Padanje cen masla.** Danes se prodaja v Ljubljani ameriška mast na debelo po 104 K kg. Kvaliteta dobra. V Osijeku pričakujejo, da bo padla domača mast do Božiča na 70 K.

g **Sestava nove uvozne carinske tarife.** Ministrstvo trgovine in industrije je v sporazumu s finančnim ministrom sestavilo komisijo za izdelavo splošne carinske tarife, ki ima proučiti vse predloge gospodarskih krogov glede povečanja uvozne carine za posamezne uvozne predmete. Ker se je vsled valutarnih izpromemb obratni položaj ter konkurenčne razmere posameznih industrij, trgovskih strok in obrtov v zadnjem času zelo izpremenilo, pozivlje trgovska zbornica v Ljubljani vse zainteresirane, da ji najpозnejše do 15. novembra sporočijo utemeljeno tozadevno predloge in sicer carinske postavke posebej, da bi jih mogla predložiti pravočasno novo sestavljeni komisiji v uva-

ževanje. Zbornica že v naprej opozarja, da se bodo upoštevale le one vloge, ki navajajo natančno sedanje kalkulacije tuzemske produkcije, ter podrobne podatke o prodajnih cenah inozemskih konkurenčnih produktov, s katerimi se da natančno utemeljiti zahteva po izpremembi tarifne postavke. Ravno tako je treba podrobno utemeljiti zahteve za izpremembo besedila posameznih carinsko-tarifnih postavk posebno glede kolektivnih, s primerjanjem cen vseh predmetov, ki spadajo pod posamezno postavko. V interesu zaščite domače produkcije in podjetnosti je, da se vsi obrati odzovejo zborničnemu vabilu in pravočasno pošljejo utemeljene predloge z zahtevanimi podatki.

g **Naš uvoz iz Romunije.** Meseca julija smo uvozili v našo državo iz Romunije 900 ton pšenice, 258 ton petroleja, 1.400 ton soli in nekaj ton lesa.

g **Zunanja trgovina Ogrske.** Grof Bethlen je izjavil v ogrski zbornici, da je znal uvoz Ogrske v prvi polovici l. 1922. blaga za 35.3 milijarde, izvoz pa za 27.6 milijard.

g **Prost izvoz koka in briketa.** Češkoslovaška vlada je dovolila svoboden izvoz koka in briketa.

g **Tudi Grki dobe svoje posojilo.** Grški listi javljajo, da je ponudil nek konzorcijski francoski bank Grčiji posojilo v znesku 50 milijonov frankov.

g **Konec srebrne zila v Pribramu.** Ze pred vojno se je srebrna zila začela izgubljati in je bilo podjetje pasivno. Zdaj je zila čisto iztrpana, novu ni moč najti. Da bi pa 4000 delavcev ne ostalo brez dela, so začeli prilagajati to podjetje za pravo lokomotiv.

g **Pridelovanje sladkorja na Poljskem.** — Na Poljskem je vsega s sladkorno peso obsejanega polja približno 107.953 ha, od katerih pride na Kongresno 43.801, na del bivše Pruske pa 58.825 ha, na Galicijo 2796 ha, na Volinsko 2168 ha ter na Tešinsko Šlezko 363 ha. Pridelana sladkorna pesa se bo predelala v 71 sladkorni tovarnih. Da bi sladkor iz letošnjega pridelka čem prej prišel na trg, je ministrski svet odredil, da se sme v času kampanje podaljšati delovna doba na 12 ur dnevno, a to tudi ob nedeljah in praznikih, ako ni mogoče delati v treh izmenjavah. To pravico podeljuje minister za delo in socialno skrbstvo v sporazumu s okrajnim nadzornikom za delo. Čezurno delo bo bolje plačano in sicer: pri prvih dveh urah dnevnajmanj za 50 odstotkov, pri nadaljnjih dnevni urah, ob nedeljah in praznikih pa za 100 odstotkov bolje.

g **Carinski tarif za blago, ki se uvaža iz Egipta.** Glasom pojasnila Ministrstva financ SHS Generalno direkcije carin, z dne 4. oktobra 1922 D. Br. 60.743 veljajo za blago, ki se uvaža iz Egipta, minimalne postavke carinskega tarifa, to pa zato, ker se ima smatrati Egipt de facto še vedno za sestavni del angleške kraljevine.

BORZA:

Zagreb, 23. okt. Devize: Pešta 233—263, Berlin 127—157, Italija 258—262, London 274.50—279.50, New York 60.50—61.50, Pariz 4.50—4.55, Praga 203.50—206.50, Dunaj 8.15—8.65, Curich 11.35—11.45. Valute: Lira 2.52—2.56, dolar 59.50—60.50.

Dunaj, 23. okt. Devize: Pešta 28.95, Berlin 18.25, Italija 30.46, London 32.83, New York 73.625, Pariz 537.4, Praga 2417, Curich 13435, Solija 489.50, Brüssel 498.4, Belgrad 1279, Zagreb 319.75, Varšava 6.20, Amsterdam 288.

Curich, 23. okt. Devize: Pešta 0.21%, Berlin 0.13%, Italija 22.75, London 24.42, New York 548, Pariz 39.95, Praga 17.95, Dunaj 0.0072, Bukarešt 3.42, Solija 3.75, Zagreb 2.40, Varšava 0.004%, Holandska 214.20.

Ljublanske novice.

lj **Povodom kumanovske svečanosti** se vrši danes ob 10. uri dopoldne v tuk. stolnici sv. Nikolaja spominska služba božja za padle bojvnike za osvobodjenje in ujedinenje.

lj **Današnje slavnostno predavanje na univerzi o kumanovski bitki** bo ob 11. uri v zbornični dvorani.

lj **Družabni klub** ima svojo sejo danes, ob 6. uri popoldne. Prosim vse gg. odbornike in načelnike posameznih odsekov, da se gredo gotovo udeležiti. Seja se vrši v Akademskem domu v prostorih Akad. staršinstva. — Predsednik.

lj **Zveza uradniških vdov in sirot v Ljubljani,** nujno poziva vse svoje članice, da se zglasijo gotovo dne 25. t. m. ob 3. uri popoldne v St. Jakobski prosveti, Florijanska ulica 15. Zadeva važna. — Predsednica.

lj **Komercijelni tečaji.** Državna trgovska akademija v Ljubljani namerava počenati s 5. novembrom t. l. prirediti večerne komercijalne tečaje. Tečaji imajo namen izobraževati nameščence trgovskih, bančnih, industrijskih in obrtniških podjetij, kakor tudi samostojne trgovce, industrijalce, obrtnike, juriste, inženjerje in razne podjetnike. V tečajih se bo predavalo predvsem knjigovodstvo, carinski in davčni predpisi ter srbo-hrvatski jezik. Po želji prigašencev se bodo poučevali eventualno tudi drugi predmeti, kakor stenografija, tuji jeziki, trgovstvo, korespondenca, trgovsko, obrtno in menično pravo, narodna ekonomija itd. Prigašiti se je v pisarni trgovske akademije (Aškerčeva ulica 9-11, levo). Vsak prigašeneec naj izroči pismo o svoji želji glede predmetov, katere misli obiskovati, in glede razpoložljivih večernih ur ter pove kakšno predizobrazbo ima, kje je trenutno zaposlen. Prihlasi se sprejemajo do 31. oktobra t. l. — Ravnateljstvo.

lj **Prosveta Krakovo-Trnovo.** Jutri zvečer ob pol 7. uri občni zbor Prosvetnega društva z volitvami novega odbora. Vsi člani se pozivajo k polnoštevilni udeležbi. Odbor.

lj **Opozarjamo vse člane in prijatelje prosvete** franciskanske župnije na prvo predavanje v tej sezoni, ki se vrši danes v torek točno ob 8. zvečer. Predava p. Dr. Angelik Tominec.

lj **Društvo stanovanskih ujamnikov za Slovenijo** opozarja, da se vrši prihodnja javna odobrova seja v sredo dne 25. okt. t. l. ob 20. uri v

veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije. Sv. Petra cesta št. 12, Prilifčno.

Ij Umrli so v Ljubljani: Janez Zmitek, mlinarski pomočnik, 62 let. — Ana Brunskole, bivša postrežnica, 78 let. — Ana Zabavnik, vdova tiskar. strojnika, 66 let. — Ivan Oražem, mizarjski vajenec, 15 let. — Marija Zorko, občin. uboga, 86 let. — Marija Vode, zasebnica, 80 let. — Anlon Jezeršek, čevljar, 46 let. — Metod Ciber, dijak, 13 let. — Jernej Zebre, polkovnik v p., 59 let. — Neža Križnar, služkinja, 61 let.

Ij Društvo »Soča« naznanja, da prične v soboto dne 28. t. m. z rednimi predavateljskimi večeri. Svoje sodelovanje je zagotovila cela vrsta naših znanstvenikov, literatov, upodabljalnih umetnikov in politikov. Predavanja se bodo vršila v novo prirejenem salonu restavracije pri »Levici na Gosposvetski cesti. Dne 28. t. m. bo predaval vseučiliški profesor g. dr. Pavel Grošelj. Začetek točno ob pol devetih zvečer. Vabljeni vsi člani in prijatelji društva.

Ij Cene v naših restavracijah. »Slovenec« je dne 20. t. m. poročal, da so se znižale cene jedil v restavraciji Union za 15 do 20 odstotkov, »Slovenski Narod« z dne 24. oktobra je pa pisal, da je plačal njegov poročevalec v drugih restavracijah za prikuhe po 10 K in za pražen krompir celo 8 K, za navadni zrezek s citrono 40 K, za kar da je plačal v Unionu 12 K in 48 K; za gnat s hrenom, da je plačal v Unionu 48 K, drugod pa 44 K. Temu nasproti pribijemo sledeča dejstva: razne prikuhe se zaračunavajo od 8 do 12 kron, tudi naravni zrezek s citrono se je zaračunaval s 40 K; pražen krompir z 8 K in gnat s 44 K. Iz tega sledi, da si je poročevalec »Slovenskega Naroda« cene Uniona, o katerih je poročal, enostavno izmislil. Vsi navadni zajtrki se v restavraciji Uniona zaračunavajo s 14 K. Kar tiče masti, sedanjí ravnatelj uporablja izključno čisto, svinjsko mast. Poročevalec »Slovenskega Naroda« naj se zgleda pri ravnatelju Uniona g. Romu, ki mu bo pokazal veljavne cenike; če je pa bil mogoče tako nobel, da je plačal visoke napitnine strežnemu osebju in jih priračunal običajnim zgoraj navedenim cenam, je to pač njegova zasebna zadeva.

Ij Policijska kronika. S pokopališča pri sv. Krištofu so bile ukradene 3 marmornate plošče in bronasti relief v obliki medaljona, ki je kot umetnina vreden več kakor 100.000 K, ker ga je izdelal znani rajni dunajski kipar profesor Tilgner. Kdor izsledí celi nepoškodovani relief, dobi 1000 kron nagrade. — Zaradi trpinčenja živali se bo moral zagovarjati Miha Dovžan, ker je skoraj četrt ure suval svojega konja s črevlji v trebuh. — Ker je v gostilni »Soča« grozil gostom z nožem, je državna varnostna straža odvedla na policijsko direkcijo Ivana Jazbinskega. — Franciški Jaklič je bila na glavnem kolodvoru ukradena ročna torbica. Oškodovana je bila za 200 K. — Mariji Ribič je bila ukradena železniška legitimacija in nad 320 K denarja. — Ravnatelju podružnice Balkan na Rakeku, je bila v kavarni Evropa ukradena 10.000 kron vredna suknja. — Učenki Dragici Sok je bila v šentjakovski dekliški šoli ukradena površna jopica. — Na Kongresnem trgu je bilo pred Breznikovo trgovino Alojziju Pečniku ukradeno 8.000 K vredno kolo, znanke Eška.

Socialni vestnik.

s Za zaščito vajencev. Nedavno je Zveza oblačilnih delavcev v Beogradu sklicala sestanek krojaških vajencev. O sestanku poroča neki belgrajski delavski list: »Že sam pojav teh otrok podaja sliko zlo-

čina, izvršenega nad temi brezbrambnimi malčki. Neki vajenec, ki še ni izpolnil 12. leta, pripoveduje, da dela 12 ur in spi na deski za likanje obleke, drugi se pritožuje nad mojstrico, ki ga vedno pretepa itd. Večina se ne uči obrti, ampak mora pomagati v gospodinjstvu in gospodarstvu. Razen tega ti bedni otroci zelo tožijo, kako jih njih lastni starejši stanovski tovariši zlostavljajo in mučijo, namesto da bi jih ščitili. Zveza oblačilnih delavcev je sedaj sklenila, da bo bojkotirala vsakega člana, o katerem se bo zvedelo, da grdo postopa z vajenci. Proletarec je v prvi vrsti poklican, da štiti svojega malega brata.«

Dijaški vestnik.

d J. k. a. društvo »Zarja« ima semestralni občni zbor v četrtek, dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani akad. doma. Pridite polnoštevilno! — Odbor.

Orlovski vestnik.

S. Terez. Dukić je v Elesabet. Spital, Landstr. Hauptstr. 6., II. St., Saal VII, Wien III. — Obisk dovoljen od 14.—18. ure. Dunajski Orli in Orlice jo obiskujejo ter so ji darovali čez 1 milijon Ka, v republiki pa so do 20. t. m. zanj zbrali 26.522.56 Kč (VII. izkaz).

Fantovski večer Šentjakobskega Orla se vrši danes točno ob 8. uri zvečer v prostorih Prosve, Florijanska ul. 15. Udeležba članov obvezna, novi člani dobrodošli.

Odborova seja Šentjakobskega Orla se vrši danes točno ob 7. uri zvečer v Prosveti.

Orel Krakovo-Trnovo. Nocoj ob pol osmih telovadba.

Prosveta.

pr Katoliški Pax-film v Brnu (Nova ul. 8.) namerava kupiti 30 neoporečnih filmov. Voditelj te akcije, župnik pesnik Dostal-Lutnov Karel, z uspehom zbira nove člane v svrhu osamosvojitve katoličanov na tem polju.

Polzvedovanja.

Zgubila se je na postaji Kočevje 17. t. m. črna boa. Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi v trgovini Grobelnik, Mestni trg. Izgubila se je v nedeljo zvečer na potu od Domžal v Ljubljano odeja, na eni strani črna, na drugi tigrasta. Pošteni najditelj se naproša, da proti nagradi obvesti tovarno I. Bonač, Čopova c. 16 ali pa odejo istotam odda.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Relativna vlaga v C	Nebo, vetrovi	Padavina v mm
22./10. 21 h	731.2	4.2	11	obl.	—
23./10. 7 h	730.1	5	1	obl.	—
23./10. 14 h	729.2	6.5	1.1	obl. s. vzh.	—

Vse vrste

barvne trakove
The Rex Co.; Ljubljana.

VABILO na
IZREDNI OBČNI ZBOR
NAKUPOVALNE ZADRUGE
reg. zadruga z om. zavezo v Ljubljani,
ki se vrši 28. oktobra t. l. ob 3. uri
popoldne v uradnih prostorih na »Bal-
kanu«, Dunajska cesta št. 33. Dnevni
red: SPREMEMBA PRAVIL. Ljubli-
ana, 21. okt. 1922. — Filip Urafiak, pred-
sednik. Dr. Fr. Petrič, član načelstva.

Knjigovodja

z bančno prakso, išče za popoldanske
ure mesta pri kakem trgovskem pod-
jetju za knjigovodstvo in zaključek knjig.
Ponudbe na upravo pod: »Bilančnik«.

Samostoj. SLAŠČICARJA

sprejme parna pekarna na deželi. Isto-
tiam kupijo ELEKTRIČNI ŠTEVEC 220
voltov. Naslov pove uprava pod št. 4456.

Damski kostum,

črn ševijot, nov, se ceno proda
pri g. Hafner, Šolska ulica št. 3,
Spodnja Šiška. 4532

Dva gospoda ali dve gospodični
sprejem na dobro meščansko hrano.
Naslov pove uprava lista pod št. 4542.

Službe išče kot skladničnik, pi-
sarniški, hišni ozir.
zdravniški sluga, izterjevalec, sel. pis-
monoša, vratar ali bolniški strežnik
zdrav, soliden in pošten mož, zmožen
slov., hrv., ital. in nemškega jezika z
zelo dobrimi spričevali. Naslov v upravi
»Slovenca« pod štev. 4530.

Mesto gospodinje

išče k mali družini 48 letna
boljša vdova. — Ponudbe
sprejema uprava »Slovenca«
pod številko 4520.

Iščem stanovanje s hrano

za 9letnega dečka. Ponudbe s ceno
na upravo pod »LJUDSKA SOLA«.

Inštruirati želi izobražena gospo-
dična - uradnica, učeni-
ke (učence) osnovnih in meščanskih šol,
zlasti v računu, v popoldanskih urah.
Zna tudi tuje jezike. Ceniene ponudbe
na upravištvu »Slovenca« pod: »Po-
trpežljivost in vestnost«. 4518

Višji bančni uradnik

išče lepo, meblirano mesečno so-
bo. Plača postranska stvar. Po-
nudbe pod »SNAZNO« na upravi-
ništvo »Slovenca«. 4475

Dr. Demeter Bleiweis - Trsteniški

specialist za notranje bolezni in za
bolezni v nosu in vratu

SE JE POVRNIL
Kongresni trg 15. Od 3.—5. pop.

Sukno

za promenadne in športne ob-
leke v bogati izbiri

A. & E. Škoberné Ljubljana
Mestni trg 10

Kdo posodi 70.000 Din
na dobri dobič MLIN na deželi proti
visokim obresim in vključbi na varstvo
mlina? — Ponudbe na upravništvo »Slo-
venca« pod »Sigurnost 4465«.

Suhe robe
in kumno kupuje SEVER
& Komp., Ljubljana,
Wolfova ulica 12.

„DIAMALT“

Pozor peki! »DIAMALT«, tvornice Hau-
ser i Sobolka, Beč - Stadlau, v pred-
vojni kakovosti, se zopet dobi pri glav-
nem zastopniku za Jugoslavijo
EDUARD DUZANEC, Zagreb,

BERSON

Dobe se v vseh boljših trgovinah z usnjem ter na debelo pri
BERSON-KAUČUK d. d., ZAGREB, WILSON TRG 7.

PERILO

MOSKO in ZENSKO ter PRED-
PASNIKE oddaja na debelo po
najnižjih cenah. A. SINGER,
LJUBLJANA, GRADIŠČE ŠTEV. 7.

Vsled pomanjkanja krme je naprodaj
prav lepa,

težka krava

dobra mlekarica; molze 18—20 litrov na
dan. — Naslov pove upravništvo pod
številko 4534.

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNJE

Le prvovrstne blage in delo po solid-
nih cenah tudi

JUGO-AUTO d. z o. z. v Ljubljani.

Perilo

za dame, gos. ode in deco,
opremo za novorojenčke

po najnižjih cenah pri:

A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS

Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Antikvariat - knjigarna

NIKOL SEVAR, Ljubljana, Stari trg št. 34,
kupi in prodaja različne knjige
v vseh jezikih po ugodnih cenah.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

V NEDELJO, dne 29. oktobra t. l.
ob 11. uri popoldne se vrši na or-
moški graščini lastnem majerskem
dvoršču na HARDEKU.

Prostovoljna dražba

3 konj za vožnjo in

1 mlado žrebe,

ki so last ormoške graščine.

V nedeljo, dne 29. oktobra, ob 3. uri
popoldne bo NAPRODAJ iz proste roke

7 stavbnih parcel

katastralna občina Udmat, v velikosti
od 500 do 800 m². Kupci naj se ogleda
v gostilni COTIC na Martinovi cesti.

BILJARD (Wendebillard).

v dobrem stanju, s krogli iz slonove
kosti, števec in 12 kuglic v stojalom,
poceni naprodaj. Naslov pri upravništvu
»Slovenca« pod št. 4464.

Velika KREDENCA

dvodelna, 2 vrati, 12 predalov, za tra-
fiko ali trgovino, deloma hrastova, belo
pleskana (2 m x 2-10 m x 65 cm), iz-
vrstno ohranjena, se poceni proda. —
Gradišče št. 5, Trafika. 4437

KLAVIR

dobro ohranjen, ceno naprodaj. —
Gospodstva cesta 12, I. nadst.

Večja množina SODOV

za mošt, vino itd., naprodaj istotam se
kupi nekaj sene in slame, več steklenih
velikih balonov in lahka dira.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

8. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jea-
nejeva cesta št. 231.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš
srčnoljubljeni ata, stari ata in tast, gospod

Lourenc Blaznik

trgovec in posestnik,

v nedeljo dne 22. t. m. po kratki, mukepolni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v
Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega nam pokojnika bo v torek dne 24. t. m. ob 2 uri popoldne iz hiše
žalosti Stari trg št. 12 na pokopališče k Sv. Križu.

Priporoča se v blag spomin in molitev!

Ljubljani, dne 23. oktobra 1922.

Pavla Rigler, Erna Blaznik, Ela Prelog, Minka Blaznik, hčerke.

Rev. A. Leo Blaznik, župnik v Ameriki. sin.

Ivan Rigler, nadučitelj, Karlo Prelog, trgovec, zeta.

Karlo Prelog, vnuk.

Javljamo tužno vest, da je soustanovitelj konzervne tovarne na
Vrhniki in naš družabnik gospod

Rado Legvart

dne 21. t. m. v Zürichu po kratki mučni bolezni preminul.

Vrhnika, dne 22. oktobra 1922.

Konzervne tovarne

družba z o. z.

Vrhnika.